

Csurgó és Környéke

KÖZÉLETI ÉS KULTURÁLIS LAP

XXVI. évfolyam • 8. szám • 2017. augusztus • www.csurgo.hu

csurgoeskornyeke

Csurgó Város ingyenesen megjelenő havilapja

AKTUÁLIS
5. OLDAL

SURGÓ KÁRTYA

Újabb elfogadóhelyekkel
bővült a Csurgó Kártya

HELYTÖRTÉNET
10. OLDAL

Házak és lakóik - A sarkadi és
alsóki kis és nagy paraszti lakóházak

AKTUÁLIS
6. OLDAL

Járdaszakaszok újulnak
meg Csurgón

**40 éves a Csurgói NKC -
születésnap és kézilabdatorna**

2017. szeptember 2-án szombaton tartotta a Csurgói Női Kézilabda Club 40 éves születésnapját, melynek keretében nemzetközi kézilabdatornát rendeztek, ahol az RK Durdevac (horvát), RK Podravka Vegeta junior (horvát), Haladás VSE (NBI/B) és a Csurgói NKC csapatai vettek részt.

2. OLDAL

AKTUÁLIS

Újabb 5 éves
megbízás
Csurgón

7. OLDAL

KULTÚRA

Hol vannak a
katonák?

12. OLDAL

AKTUÁLIS

Csurgó környékén
is megjelent a
bőrférgesség!

5. OLDAL

ÉLETMÓD

Ősszel is
egészségesen

15. OLDAL

145 éves a Csurgói
vonatközlekedés

HELYTÖRTÉNET
11. OLDAL

Füüdözés és borkóstoló
a Városi Uszodában

AKTUÁLIS
6. OLDAL

40 éves a Csurgó NKC - születésnap és kézilabdatorna "...még sikeres 40 évre készülünk!"

2017. szeptember 2-án szombaton tartotta sportegyesületünk 40 éves születésnapját és ennek keretében egy nemzetközi kézilabdatornát rendeztünk, ahol az RK Durdevac (horvát), RK Podravka Vegeta junior (horvát), Haladás VSE (NBI/B) és a Csurgó NKC csapatai vettek részt.

9:00 órakor került megrendezésre a Csurgó NKC - RK Durdevac nyitómérkőzés.

A mérkőzés 41-14-es csurgói sikerrel zárult, így döntőbe jutott csapatunk.

sokszor egy sportklub élete könnyű, belülről azonban sokszor komoly nehézségekkel kell megküzdeni. Nehézségek régen is voltak, ma is vannak, de mindennap új nap van és mindennap meg kell tenni a maximálisat a győzelemért. Köszönettel tartozunk azoknak, akik így vagy úgy, de hozzájárultak ahhoz, hogy ez a klub negyven éve működik.

Itt és most szeretném köszönteni körünkben Kátai Ferenc Tanár Urat és Kátai-

A 10:30-kor kezdődő megnyitón először Szászfalvi Bence, klubunk elnöke köszöntötte a korábbi játékosokat, edzőket, elnökségi tagokat, klubvezetőket és a kilátogató közönséget.

"Hálásnak kell lennünk minden korábbi játékosnak, edzőnek, klubvezetőnek akik töretlenül hittek a csurgói női kézilabdában és sokat tettek ezért a klubért, akkor is amikor nagyon nehéz volt.. Kívülről nézve

né Marcsi Nénit, akik Szolnokról 1976-ban IGEN-t mondtak Csurgóra és a csurgói női kézilabdára. Ők a csurgói női kézilabda alapítói és szülei is egyben. Tizenhét évet adtak Csurgónak életükből, ami óriási dolog! Hálásan köszönjük!" - mondta az elnök köszöntőjében.

"2012 augusztusa óta, az elmúlt öt év alatt rengeteg munkát és tárgyalást követően stabilizáltuk klubunk jogi és anyagi

helyzetét, helyreállítottuk méltó hírnevét, országos hírű szakedzőkkel dolgozunk együtt, öt év alatt két bajnoki osztályt feljebb lépve jelenleg a magyar másodosztály résztvevői vagyunk. Kiemelt figyelmet fordítottunk a PR és kommunikációs tevékenységre, maximális odafigyeléssel, a lehető legjobb feltételeket biztosítva neveljük a csurgói és környékbeli utánpótláskorú kézilabda játékosokat a magyar kézilabdának, így kijelenthetjük, hogy a csurgói női kézilabda újra fejlődik és újra régi fényében ragyog.

Ebben az újjáépítő munkában szeretném kiemelni két elnökségi tagunk, Ráskó Anna és Kozma Szabolcs kiemelkedő és áldozatos munkáját, mely nélkül nem juthattunk volna el ide. Köszönöm Nektek!

Külön öröm számomra, hogy hamarosan egy könyv formájában is kiadhatjuk klubunk gazdag és eredményes történetét!" - tette hozzá.

"A Csurgó NKC elmúlt 40 évében –bár voltak nehezebb időszakok-, befele pattant az a bizonyos labda. A jelenlegi elnökséggel, szakmai stábbal és közel 100 felnőtt és utánpótláskorú játékosunkkal ma azért dolgozunk, hogy a labda a következő 40 évben is befele pattanjon Csurgón." -fejezte be beszédét a sportklub elnöke és boldog születésnapot kívánt a 40 éves sportegyesületnek.

Füstös János, Csurgó Város polgármestere méltatta a Csurgó Női Kézilabda gazdag történelmét, sikereit és további sok sikert és kitartást kívánt klubunk vezetőségének.

FOTO: SZABÓ BALAZS

Szászfalvi László, országgyűlési képviselő az öröm, a hála és a csoda szavakat említette a beszédében, ezek "szimbolizálják legjobban a csurgói női kézilabda 40 évét" - mondta ünnepi beszédében.

Ezt követően Kátai Ferenc, a csurgói női kézilabdázás "atyja" és megteremtője egy saját maga által írt csodás verssel köszöntötte a korábbi játékosokat, vezetőket és a közönséget.

FOTO: SZABÓ BALAZS

A Csurgói NKC elnöke a klub nevében virágcsokorral és ajándécsomaggal köszöntötte Kátainé Marcsi Nénit a csurgói női kézilabda "anyukáját", ajándécsomaggal Kátai Tanár Urat, virágcsokorral és ajándécsomaggal Pális Líviát klubunk által felnevelt egykori klasszis kézilabdázónkat, Balogh Beatrixot klubunk saját nevelésű korábbi játékosát, aki a kézilabda világelitbe kerülve, világválogatott, világbajnoki ezüstérem és sokszor magyar bajnok és kupagyőztes címeket elhódítva örökre beírta magát a kézilabdázás történelem könyvébe.

Sportegyesületünk egy ajándécsomaggal fejezte ki mély köszönetét és háliját Balogh Lászlónak, aki klubunk történelmében leghosszabb ideig töltötte be az elnöki tisztséget, és nélküle nem maradhatott volna fent egyesületünk.

A megnyitót követően folytatódott a kézilabda tornánk, illetve korábbi játékosaink, edzőink, vezetőink meghívott vendégeinkkel és főszponzorainkkal a Sótöny László Sportszarnok VIP termében egy fogadáson vettek részt, ahol Kátai Tanár Úr és egyesületünk elnökének köszöntőjét követően felváltuk a Csurgói NKC címerrel ellátott óriástortánkat és közös pezsgős koccintásra került sor.

Közben egymással kötetlen, jóhangulatú beszélgetések, nagy találkozások zajlottak, megható pillanatok voltak. 13:20 perctől a Csurgói NKC ALL STAR csapatunk egy senior nosztalgia női kézilabdamerkőzés került megrendezésre, - a közönség óriási szurkolása közepette -, vidám és kellemes percekkel okoztak korábbi játékosaink nézőinknek és önmaguknak egyaránt.

Csurgói NKC Nemzetközi kézilabdatorna eredmények:

Csurgói NKC - RK Durdevac 41-14 (18-10)

RK Podravka Vegeta - Haladás VSE 35-34 (19-20)

Bronzmérkőzés: RK Durdevac - Haladás VSE 61 - 17 (7-32)

Döntő: Csurgói NKC - RK Podravka Vegeta junior 37-19 (16-10)

A nemzetközi kézilabdatorna végeredménye:

1. Csurgói NKC

2. RK Podravka Vegeta junior

3. Haladás VSE

4. RK Durdevac

Gólkirálynő: Ilyés Lilla (Csurgói NKC)

Legjobb kapus: Kölczé Gabriella (Csurgói NKC)

Legtechnikásabb játékos: Tena Petika (RK Podravka Vegeta)

A felkészülési torna kitűnő lehetőséget adott a bajnoki rajt előtt rutinszerzésre és csapatépítésre.

A döntőben lendületes csurgói iramjátékot, kitűnő védekezést láthatott a csurgói publikum, ami bizakodásra adhat okot, reméljük a bajnokságban szép csurgói győzelmekre leszünk képesek, akár néhány meglepetésre is.

Csapatunk 4 sérültjét volt kénytelen nélkülözni, reméljük minél előbb felépülnek, hiszen velük komolyabb ellenfelek ellen is megállhatja a helyét csapatunk.

A rendezvény ünnepélyes eredményhirdetéssel és zárással zárult.

A 40 éves születésnapunkról és egész napos rendezvényünkről készült fotók megtekinthetők a www.csnkc.hu weboldalon!

Sportegyesületünk szombati rendezvényünkkel hagyományt kíván teremteni, minden ötödik esztendőben megrendezzük klubunk születésnapját és minden évben tervezzük a nemzetközi felkészülési tornánkat megrendezni.

Köszönjük mindenkinek aki a szervezésben részt vállalt illetve köszönjük korábbi játékosainkat és edzőinket akik megtiszteltek jelenlétükkel bennünket.

BOLDOG SZÜLETÉSNAPOT CSURGÓI NKC!

CSNKC.HU

Segítsünk együtt Puskás Bencének!

A Csurgó Járási Család- és Gyermekegészségügyi Központ és Szolgálat továbbra is várja az összegyűjtött műanyag kupakokat.

A gyűjtés folyamatos!

Segítsünk együtt!

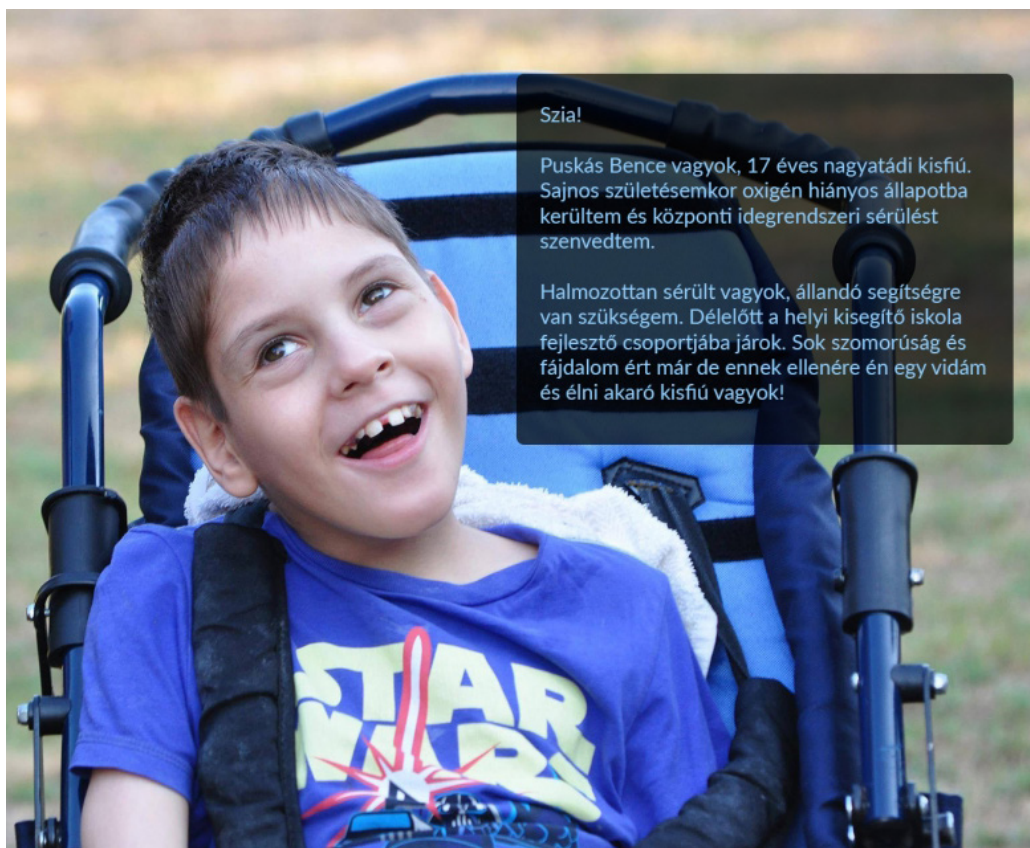
A kupakokat az alábbi címen lehet átadni / További információ:

Csurgó Járási Család- és Gyermekegészségügyi Központ és Szolgálat

Cím: 8840 Csurgó, Kossuth u. 1.

Tel., fax: 0682-472-432

Vezető: Buzásné Mester Bernadett

Szia!

Puskás Bence vagyok, 17 éves nagyatádi kisfiú. Sajnos születésemkor oxigén hiányos állapotba kerültem és központi idegrendszeri sérülést szenvedtem.

Halmazottan sérült vagyok, állandó segítségre van szükségem. Délelőtt a helyi kisegítő iskola fejlesztő csoportjába járok. Sok szomorúság és fájdalom ért már de ennek ellenére én egy vidám és élni akaró kisfiú vagyok!

VÁROSI USZODA

Árak

Jegyek:

Felnőtt egész napos:	1.900 Ft
Felnőtt délutános (15 óra után):	1.600 Ft
Nyugdíjas/Diák egész napos:	1.700 Ft
Nyugdíjas/Diák délutános (15 óra után):	1.400 Ft
Gyermek egész napos:	1.100 Ft
Gyermek délutános (15 óra után):	900 Ft
Családi 2+1:	3.800 Ft
Családi 2+2:	4.900 Ft
Családi 2+3:	5.950 Ft

Bérletek

Felnőtt egész napos (6x):	9.700 Ft
Felnőtt délutános (6x):	8.100 Ft
Nyugdíjas/Diák egész napos (6x):	8.600 Ft
Nyugdíjas/Diák délutános (6x):	7.100 Ft

Nyitva tartás: Hétfő-Vasárnap: 9.00-20.00

Csurgói lakosoknak lakcímkártya felmutatásával 50%-os kedvezményt biztosítunk a jegyek és bérletek árából!

Forrás: www.facebook.com/csurgovarosiuszoda

Újabb elfogadóhelyekkel bővült a Csurgó Kártya

Kettő elfogadóhellyel bővült a Csurgó Kártya, melyekkel már tíz helyszínen, számos szolgáltatást kedvezményesen vehetnek

lapján, Facebook oldalán naprakészen tájékoztatja a városkártya birtokosokat a Csurgó Kártyával kedvezményesen igénybe vehető

tő regisztrált kedvezmény mértékéről. Iratkozzon fel honlapunk alján található hírlevelünkre is, melyet követően e-mail-ben is aktuális információkat küldünk!

Új elfogadóhelyek és a kedvezmények mértéke:

- Csurgó város helyi autóbuszjáratái 20%
- Gyékényesi Poszeidon Panzió mellett működő teniszpálya, strandröplabdapálya és homokfocipálya használata 100 %

igénybe a kártyabirtokosok. Csurgó Város Önkormányzata Csurgó város hon-

szolgáltatások köréről és a szolgáltatások igénybe vétele során érvényesíthe-

Részletes információk a Csurgó Kártyával kapcsolatban:

<http://csurgo.hu/hu/tutorizmus/csurgo-kartya>

FM

Közvilágítási hiba bejelentési lehetősége

Tájékoztatjuk a Tisztelt lakosságot, hogy városunkban is lehetőség van a közvilágítási hibák lakossági bejelentésére a KOVIKA Közvilágítási hibabejelentő portálon, melynek elérhetősége:

<https://kozvilhiba.hu>

Kérjük, hogy aki a környezetében közvilágítási hibát tapasztal, éljen a lehetőséggel, vagy jelentse azt a 82/471-388 telefon

147 –es mellékén.

Köszönjük!

Csurgói Közös Önkormányzati Hivatal
Beruházási és Műszaki Iroda
8840. Csurgó, Széchenyi tér 2.
Telefon: 471-388
Fax: 471-095

Hirdetmény - erdőlátogatási tilalomról

A SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. Iharosi erdőszete 2017. szeptember 01-től 2017. szeptember 29-ig az Iharosi és Zsitfai vadászterületére erdőlátogatási korlátozást rendelt el.

A korlátozás délután 15:00 órától másnap reggel 9:00 óráig tart. Ezen idő alatt az erdőterületet látogatni tilos!
A tilalom megszegői 50.000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújthatók!

Tóth Sándor sk.
irodavezető

Csurgó környékén is megjelent a bőrférgesség!

Dr. Horváth Gábor állatorvos Facebook bejegyzésében hívta fel a figyelmet arra, hogy sajnos környékünkön is megjelent a bőrférgesség! Irásunkban összegyűjtöttük a doktor úr tájékoztató bejegyzéseit!

"Tájékoztatok mindenkit, hogy sajnos a környékünkön is megjelent a bőrférgesség! A mai nap (2017.09.01.) egy kutyusból távolítottam el műtéti úton két nőtstény és egy hím bőrférget egy olyan állatból, amely a környéken nőtt fel és távoli vidéken nem járt. Nagy valószínűséggel a sokkal komolyabb problémát okozó szívférgesség kórokozója is már itt lehet a környékünkön, kb. 70 állat mintája vár még vizsgálatra!Kérem a gazdákat legyenek körültekintőek!"

"Kedves Gazdák!

Most végeztem a mai 20 db kutyus vérmintájának szívférgességre irányuló vizsgálatával , habár csak a gyorsesztes vizsgálatot csináltam meg még (a Knottteszt, ELISA, PCR is folyamatban), de eddig mindegyik kutyus NEGATÍV!"

"Ha esetleg valakit érdekel, akkor előzetes időpontegyeztetés után a rendelőben szívesen leveszem a kutyusának a véréit és bevizsgálom szívférgességre! Most szeptemberben még meg tudom csinálni ingyen, csak a kutyust (illetve cicát, görényt) be kell hozni a rendelőbe! A telefonszámom a következő: 30/205-4707, az e-mail címem: allatorvoscsurgo@gmail.com"

"Kedves Gazdik!

Tájékoztatok mindenkit, hogy az elmúlt héten levett 50 kutyus vérmintájának Dirofilaria irányuló vizsgálata sajnos pozitív eredménnyel zárult!A pontos fajmeghatározás eredménye, hogy a pozitív állatok szívférgessel vagy bőrférgessel fertőzöttek csütörtökre várható!"

SZB

Fürdőzéssel egybekötött borkóstoló várta az érdeklődőket a Városi Uszodában

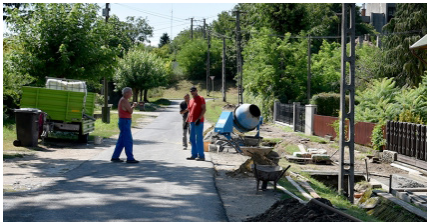
Fürdőzéssel egybekötött borkóstolón vehettek részt augusztus 3-án a Csurgó Városi Uszodába ellátogatók. A rendezvényen

olyan helyi és Horvátországból érkező borokat lehetett megkóstolni, amelyek már regionális és nemzetközi borversenyeken

minősítésre kerültek. A 12 borosgazda, mintegy 24 féle borával a jó idő mellett, a választékból sem volt hiány.

- Csurgón működik a Csokonai Borlovagrend ez mellett van egy Borbarát Kör, mely minden csütörtökön összejön különböző helyszíneken, akár egy kirándulás keretében, akár egy szőlőhegyi program keretében, vagy éppen szakmai, borus program keretében. Nagy örömeinkre megnyílt az új városi uszoda és településünkhöz mindig kötődött a víz, valamint a bor. Ebből adódott a gondolat, hogy akkor jöjjünk el és csináljuk meg itt a szokásos csütörtöki programunkat. Itt vannak horvát barátaink is, ahogy említettem a programot nekik, ők is azt mondták, hogy eljönnek és az első alkalommal itt lesznek velünk. Ugyanúgy szép kötényben, mint ahogy mi is, legjobb borainkat hoztuk el és várjuk az érdeklődőket, de úgy látom már most is nagyon szép számban vagyunk – összegezte Iliá Csaba főszervező. FM

Járdaszakaszok újulnak meg Csurgón

2017. szeptember 30-ig több utcában is járdaszakaszok újulnak meg. Az új szakaszok pályázati forrásból, továbbá önerőből készülnek.

Közmunka program keretén belül nyertünk forrást, melyből több utcában is járdaszakaszokat építünk. A pályázati kiírásnak megfelelően a szakaszokat meg kellett osztani. Így a Basakuti utcában összesen 224 méter járda fog épülni, mellyel egészen a templomig fogunk eljutni. Az Ady Endre utcában 100 méter, valamint a Hunyadi utcában is 100 méter járda fog elkészülni. Ezek a szakaszok is a legrosszabb járdáink közé tartoznak. Remélem a következő programokban folytatni tudjuk ezeket a munkálatokat – tájékoztatott Káplár István a Csurgó Városgazdálkodási Kft. ügyvezetője. FM

Ha nyár, akkor Erzsébet tábor!

A Csurgó Járasi Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat idén is sikeresen pályázott az Erzsébet Program nyári táborára. Különjáratos busszal indult útnak augusztus 6-án a 26 gyermek 3 kísérővel Fonyódligetbe, amelynek költségeit a szülők által befizetett hozzájárulásból és az adományozók támogatásából finanszírozták. A tábor öt napja alatt változatos és élménydús programokat kínáltak a táborlakóknak. A szabadidő eltöltési lehetőségek között szerepelt

sárkányhajózás, vitorlázás, vízi vidámpark, kincskereső, óriás trambulín, foci, mozi, tábortűz, kalandpark. Kézműves foglalkozásokon megismerkedhettek a papírkészítés és a gyertyamártogatás tudományával. Tudásukat megmutathatták az „1perc és nyersz!”, a „Ki Mit Tud?” és a különféle sportversenyeken (Tábori Olimpia). A Hősök napján tűzoltók, katonák, rendőrök, mentősök mindennapjaiba pillanthattak bele. Nagy sikert aratott a kutyabemutató és a gólyalásos pro-

dukciója is.

A kis csurgói csapat több versenyen is eredményesen szerepelt.

A Csurgó Járasi Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat ezúton fejezi köszönetét mindazoknak, akik bármilyen formában támogatásukkal hozzájárultak a rászoruló gyerekek táborozásához.

Buzásné Mester Bernadett
Csurgó Járasi Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat
intézményvezető

Tájékoztatás az intézmény székhelyének ideiglenes megváltozásáról

Csurgói Városi Szociális Intézmény
8840 Csurgó, Baksay utca 9.

Értesítjük Tisztelt Ellátottainkat és a Tisztelt Lakosságot, hogy a Csurgói Városi Szociális Intézmény Csurgó, Basakúti utca 3. szám alatt nyújtott ellátásai az épület felújítása miatt 2017. augusztus 21-től új helyszínen, Csurgó, Baksay utca 9. szám alatt (régiorvosi rendelő keleti részében) működnek ideiglenesen tovább.

Szeretettel várjuk az új helyszínen is régi és leendő ellátottainkat, klubtagjainkat!

Az intézmény további telephelyei változatlan helyszíneken működnek tovább:

- I. számú Idősek Klubja (Csurgó, Arany János utca 6.)
- Városi Bölcsőde (Csurgó, Baksay u. 9.)

Az intézmény telefonos elérhetősége, email címe és postai címe változatlan marad.

Csurgó, 2017. augusztus 18.

Tisztelettel: Zabundia Szilvia intézményvezető

Csurgón az Óvárosban ünnepeltek

Az 1000 éves évfordulójára készülő Csurgó Szent István napi ünnepségeit az államalapító királyunkhoz is köthető Óvárosban rendezte. Az Árpád-kori Szentlélek templomban Göndics János frissen kinevezett plébános tartott ünnepi szentmisét. A templom előtti Szent István szobornál Füstös János polgármester mondott ünnepi beszédet.

A program méltó körülmények között, az egykori johannita rendház romjai felett tavaly kialakított Történelmi Parkban folytatódott.

Az Iharosi Szent László Lovagrend hagyományos harcászati bemutatója mellett a falu Kerekerdő Óvodájának apróságai is felidéztek a lovagkirály alakját.

A Megyer Sarja Hagyományörző Egyesület lovagitorna bemutatója, tüzes lovas showja, a solymász bemutató, a Merengő Lovas Sportegyesület, a Tihanyi Vándorszínpad fellépése minden korosztály számára élményt jelentett. H.J.

Borkóstoló a medence mellett

A csurgói borbarát kör hagyományos csütörtöki rendezvénye új színfolttal bővült. Ilia Csaba a Csurgói Csokonai Borlovagrend nagymestere egy Zakopane melletti termálfürdőből hozta az ötletet: a baráti társaságok itt kellemes zene mellett a parton a büfé áldásaiból is részesültek. A két hónapja megnyílt Városi Uszoda termálmedencéi Csurgón is új lehetőséget kínáltak a közösségépítésre: a csurgóiak a bolhói és a horvátországi Gyurgyevác szőlősgazdáival immár második alkalommal tölthettek el néhány kellemes órát. H.J.

Újabb 5 éves megbízás Csurgón

A Csurgó Központú Szociális és Gyermekejéletről Társulási Tanácsa július 26-i ülésén újabb 5 évre megbízta Zabundia Szilviát a Csurgó Városi Szociális Intézmény vezetésével. A központi Öregek Napközi Otthona Basakúti utcai épületén az idén pályázaton elnyert közel 40 millió forintos összegből felújítás kezdődik. H.J.

Sikeres nyári táborok a Super Women's Egészségműhelyben

Három tábor is várta a nyár folyamán a különböző korosztályú gyerekeket a Super Women's Egészségműhelyben. Az első két tematikus tábor (5-10 és 10-15 éveseknek) az egészséges életmód, a ser-

dülőkori önismeret témáját egészítette ki a rendszeres testmozgás lehetőségeivel. A táborban résztvevő gyerekek napi programjába így délelőttönként elméleti foglalkozást, kézműves tevékenységeket és

napi két sportfoglalkozást illesztettek be a szervezők. Az augusztus 21.-én kezdődött „Iskolára Hangoló Tábor” a Tanulás Könnyítő Program innovatív módszerére épülve hozta meg a kedvet az iskolakezdéshez a leendő elsősöknek és másodikosoknak.

A műhelyben a 2017/2018-as tanévben októbertől immár két csoporttal – iskola előkészítő és 1. osztály- indulnak a Tanulás Könnyítő Program TKP foglalkozásai, ahova szeretettel várják a gyerekeket. Az 50 perces foglalkozások heti egy alkalommal, a tanév rendjét követve, a délutáni órákban folynak. 6-8 azonos korú gyermek alkot egy csoportot. A foglalkozások barátságos környezetben, sok fejlesztő eszközzel berendezett teremben, testet és szellemet egyszerre tornáztatva a TKP oktató vezetésével és egy asszisztens segítségével zajlanak. A TKP módszer alkalmazásával a gyerekek egyre kompetensebbnek érzik magukat a tanulás területén, megismerik önmagukat, értékeiket, erősségeiket, ezért bátrabbak és magabiztosabbak és egyre sikeresebbek lesznek.

Bővebb információ: Balogh Veronika TKP oktató 06 30 447 4370 BV

Hangokba zárt évek

„A zene szeretetére csak az nevelhet, aki maga is szereti a zenét, aki megszállottként el tudja hitetni környezetével, hogy a zene nemesít.” Peperő Gyula naplójából: Csurgó, 1984. szeptember 3.

A Cantemus Nőikar emlékkiállítását Peperő Gyula karnagy halálának 10. évfordulója alkalmából rendezte meg a Helytörténeti Gyűjtemény. A tárlatot 2017. július 11-én Kazinczy

Enikő nyitotta meg a Harmónia Énekegyüttes közreműködésével.

Peperő Gyula 1931-ben született Istvándiban. 1953-ban került Csurgóra énektanárként. A II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolában alapította meg az első gyermekkórust. Közel két évtizedig tanított Berzencén, ahol szintén támogatta a zeneoktatást. Megnősült, két fia született. Felesége támogatta és segítette munkájában.

1984-ben került vissza Csurgóra az Eötvös József Általános Iskolába. Ugyanebben az évben pedagógusokból, mindössze tizenkét fővel, megalakította a Cantemus Nőikart. Az énekkar célként az egyetemes zenei kultúra befogadását, kiszolgálását és terjesztését vállalta fel. Peperő Gyula vezetésével a kórus országos hírnévre tett szert. A kórustalálkozó révén megismerte a kor zenei nagyjait: Kodály Zoltánt, Bárdos Lajost, Szőnyi Erzsébetet, Fasang Árpádot, Balázs Árpádot, Lendvai Kamillót és Karai Józsefet. Barátság fűzte a KÓTA (Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége) és az OPI (Országos Pedagógiai Intézet) vezetőihez.

1994-ben a KÓTA Kodály Zoltán Emlékéremmel díjazta a kar 10 éves munkásságát. 1997-ben Peperő Gyulát Eötvös József Emlékéremmel tüntették ki; a kórus is ekkor szerezte meg a „Fesztiválkórus”

minősítést. Két évvel később Csurgó Város Pro Urbe díjban részesítette.

2006-ban vonult vissza karnagy munkájától – vezényletével a Cantemus Nőikar valamivel több, mint húsz évig szepítette meg a város és a zeneszeretők életét. Alig egy évvel később, 2007 májusában tragikus balesetben hunyt el.

A Cantemus Nőikar anyagát, a Peperő Gyula által összegyűjtött meghívókat, cikkeket, fotókat, okleveleket, emléktárgyakat, díjakat, fellépőruhákat a család adta át a gyűjtemény számára. A tárlat meghosszabbítva 2017. augusztus 18-ig látogatható. Előzetes bejelentkezés alapján a múzeum nyitvatartási idején kívül is fogadunk vendéget!

Köszönjük a kiállítás létrejöttében és a megnyitón való segítséget a Peperő családnak, Kazinczy Enikőnek és a Harmónia Énekegyüttesnek!

Petlánovics Eszter

„Eltűnő” tárgyaink

FOTÓ: SZABÓ BALÁZS

Június elején „Eltűnő” tárgyaink címmel nyílt időszaki kiállítás a csurgói Gyűjteményben. Hauptman Gyöngyi, a Nagyatádi Kulturális és Sport Központ – Városi Múzeum muzeológusa nyitotta meg. Bár a cím mágikusan hangzik, a tárlat sokkal súlyosabb kérdést vet fel: mit jelent a muzeális gyűjtemények munkája, kezdve a gyűjtéstől az anyag feldolgozásán, megőrzésén keresztül

a bemutatásig.

A tárgyak nem csak úgy „tűnhetnek el”, hogy be sem kerülnek a gyűjteményekbe (kidobják, műkincsgyűjtőknek adják, eladják, megsemmisül), hanem a számos költözés, rossz raktári helyzet és a gondatlan kezelés miatt a múzeumban is „elveszhetnek”. A számos hiányosság miatt sajnos azzal kell szembesülni a leltárkönyveket forgatva, hogy csak a leírás maradt fenn róluk. Más esetben bekerült az anyag a gyűjteménybe, dokumentáció hiányában viszont már lehetetlen megmondani, hogy kié volt, mikor, mire használták, mi volt a története. Azzal, hogy egy

FOTÓ: SZABÓ BALÁZS

FOTÓ: SZABÓ BALÁZS

tárgynak ismerjük a történetét egy-egy ember életútját is megörökíti. Ha nincs idő ezeket elkészíteni, vagy részletesen kitölteni, elveszik az, amitől múzeum lesz egy múzeum, hiszen történet és kutatómunka nélkül csak tárgyak halmaza marad. Fotók, amelyek nem tudjuk kik szerepelnek, tárgyak, amelyekről nem maradt fenn semmi.

A kiállítás a múzeumba már bekerült tárgyakon keresztül mutatja be, miből áll a gyűjteményi munka, miért fontos megőrizni a helytörténeti em-

lékeket, és miért is a tárgytörténet és a részletes leírás adja a legfőbb értékét egy-egy tárgynak, hiszen ez által „szóltatható meg” a múlt.

Ebbe a felfedező munkába enged betekintést a tárlat, interaktívabb módon, mint a megszokott. Általában ugyanis az állományfelmérés során a tárgyak és a leltári jelzetek azonosításával derül csak ki, hogy maradt-e tárgy-leírás, vagy csak „üres lapot” találunk.

Tüske Anita
néprajzos-muzeológus

Megyei Állományvédelmi Nap Csurgón

FOTÓ: SZABÓ BALÁZS

A Rippl-Rónai Megyei Hatókörű Városi Múzeum tavaly, 2016 novemberében rendezte meg első alkalommal a Megyei Állományvédelmi Napot. A rendezvény célja az volt, hogy a Somogy megyében működő muzeális intézmények, gyűjtemények, tájházak munkatársai találkozzanak, véleményt cseréljenek, megismerjék a többi intézményt.

Idén Csurgó Város Helytör-

téneti Gyűjteménye vállalta, hogy a program helyszínévéként szolgál. Szerettük volna, ha a környékbeli tájházak, gyűjtemények is kicsit bekapcsolódnak a megyei vérkeringésbe, valamint azok a települések, ahol tervezik egy hasonló gyűjtemény létrehozását, megismerkedhessenek a lehetőségekkel, kapcsolatokat építsenek ki, amelyek hasznukra lesznek a későbbiekben.

Az egész napos programot Füstös János, Csurgó Város polgármestere nyitotta meg. Ezt követte egy rövid előadás Petlánovics Eszter gyűjteménykezelőtől a múzeum múltjáról, jelenéről, szakmai munkájáról. L. Kapitány Orsolya, a Rippl-Rónai M. H. Városi Múzeum nyugalmazott néprajzos muzeológusa a Tájházszövetségről tartott rövid beszámolót. Foucault Katalin restaurátor (Rippl-Rónai M. H. Városi Múzeum) a bőrről, kezeléséről, restaurálásáról beszélt. A délelőtti zárásaként Tüske Anita muzeológus a műtárgnyilvántartás, adminisztráció fontosságát hangsúlyozta.

Az ebédet követően a raktárak megtekintése következett, ahol a jelenlevő restaurátorok mutattak rá a problémákra, ja-

vaslatokat tettek, illetve megválaszolták a hozzájuk intézett kérdéseket, például mit lehet tenni egy tájház falán penészesedő fotóval? A viták nagyszerű lehetőséget teremtettek arra, hogy különböző nézőpontokat ismerhessenek meg a résztvevők, és így a nem múzeumi szakemberek is kis betekintést kaphattak a szakmai berkekbe.

A Megyei Állományvédelmi Nap jövőre más helyszínen lesz megrendezve. Terveink szerint viszont a környékbeli gyűjtemények, tájházak számára ezután rendszeresen tartunk szakmai tanácskozásra, kapcsolatépítésre lehetőséget nyújtó „segítő” napot.

Petlánovics Eszter
gyűjteménykezelő

Házak és lakóik

A sarkadi és alsoki kis és nagy paraszti lakóházak

Sarkad és Alsok valódi helyének pontos azonosítása máig is keveredik az emberek fejében. Az egykor önálló községként létező Sarkad, a mai Móricz Zsigmond és Bem József utcák, valamint a Damjanich János köz területén helyezkedett el.

Ugyanekkor Alsok a mai Arany János, Kölcsey Ferenc, Cserti Mihály és Jegyző utcák, továbbá a Vörösmarty Mihály és Sarkady Károly tér által határolt területeket foglalta magába.

1934-ben a két községet Alsok néven egyesítették, majd 1950-ben Csurghoz csatolták. Neveiket azonban máig is őrzi a népnyelv. A két egykori kisközség lakóinak vallása, életmódja, szokása, hagyomány rendszere nagy hasonlóságot mutatott. Mindannyian a földművelésből, paraszti állattartó gazdálkodásból biztosították megélhetésüket.

Az építkezéseket tekintve egészen az 1800-as évek végéig leggyakoribb építkezési mód a tömésből készült, zsúppal fedett lakóház volt. A sűrűn lakott halmaztelepüléseken ezáltal gyakoriak voltak a nagy pusztítást okozó, gyorsan terjedő tűzvészek.

Bem u. 23.

A jobb életfeltételek kialakulásával aztán az 1900-as évek elejétől beindultak a téglafalás, cseréptetős építkezések is. Kurucz Mihály és neje Mód Erzsébet, sarkadi kisparaszt 1914-ben építette az akkor Sarkad 50., ma Bem utca 23. szám alatti lakóházat.

A család 3 gyermeket nevelt. Egy fiút és kettő leányt. Sándor később fiatal férjként az I. világháborúban hősi halottként vesztette életét. Erzsébet és Katalin férjhez mentek, utódaik máig élnek Csurgón.

Házukon a kor szokása szerint az orom- és oldalfalakat rendszerint fehérre meszelték, míg az utcai díszítőelemeket gyakran színezéssel emelték ki. Az utcai ablakok

Arany J. u. 4.

felett parasztkorok csigás stukkódíszek kaptak helyet. Mivel a család rendelkezett szőlőbirtokkal, így büszkén díszítette házát a kedvelt szőlőmotívumokkal is. Az ablakok fölötti háromszögbe a házigazda nevének kezdőbetűi, alatta az építkezés dátuma szerepel. Az utcára merőleges, oromfalas, 2 szoba – konyhás lakóház az akkori szokások szerint elegendő életteret biztosított a családnak.

A szűk és rövid telek azonban nem tette lehetővé a gazdasági épületek elhelyezését, ezért az istálló és a pajta az úgynevezett szérűskertben, egy távolabbi telken kaptak helyet, ahova a gazda naponta többször is lement a nagyobb testű szarvasmarhákat, lovakat ellátani. Kurucz Mihály portáján a ház mögött akkoriban így csak a kisebb sertés és baromfiól, valamint a pince és kasok kaptak helyet.

Arany J. u. 4. Istálló és pajta

Arany J. u. 4. Kukorica kas

Az egykori Alsok főutcáján, a mai Arany János u. 4. sz alatt helyezkedik el az a polgárosodó nagy paraszti lakóház, melyet Czukk Mihály jómódú alsoki paraszt ember építtetett 1908-ban. A nagyobb földterülettel rendelkező gazda házassága révén még tovább gyarapította vagyonát. Ez tette lehetővé, hogy a csurgói polgárházakhoz hasonló, kívül, belül igényes kivitelű otthont teremtsen magának. A ház magán viseli az akkori kor polgári barokk jegyeit. A csigás, kagylós, virágfüzéres stukkókat és csatorna sarkokat. A ház annak idején oly nevezetes tájékozódási pont volt, hogy a majdnem mellette lévő, Csurghoz és Alsok határát jelző határközt „Czukk Miska köznek” nevezték el.

A somogyi református egyházmegye jegyzőkönyvéből tudjuk, hogy a minden bizonnyal felvilágosult szemléletű Czukk

A ház utolsó lakója, Pókos Erzsébet a kisfiával, Pápa Sándorral

Mihály által, a gimnázium részére 2340 (!) pengővel létrehozott alapítvány még 1942-ben is működött.

A polgárosodó szemlélet mellett azonban még sokáig tartotta magát a paraszti életforma is. A konyhát, és mellette egy szobát nem a nagy házba, hanem hátra, egy külön bejáratú épületbe helyezték el, hogy kíméljék az első házat a mindennapi jövés-menéstől. Míg a szobákat bent meszelt, addig a konyhát kint fagerendás mennyezettel burkolták.

A hatalmas udvar bőséges helyet biztosított az állattartó gazdálkodásra, terménytárolásra egyaránt. Az istálló és pajta,

két pince, kas, kút, apróbb ólak jelzik, hogy a több hold földet, szőlőhegyet is művelő család a nagy paraszti réteghez tartozott.

A házat később az építető unokája, volt Pápa Sándorné majd válása után nevével visszavéve, Pókos Erzsébet perelte, váltotta meg a testvéreitől. A ház utolsó lakójaként, szakítva a hagyományokkal elhagyta a hátsó kis konyhát, és beköltözött az utcai középső szobába. Lakóházát és udvarát élete végéig igyekezett rendben tartani. A ház jelenleg még mindig a családban, az építető ükunokájának tulajdonában van.

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

Megy a gőzös, megy a gőzös....

A 424-es Bivaly gőzmozdony

145 évvel ezelőtt, ha nem is éppen Kanizsára, de Csurgóra mindenképpen elindult, és meg is érkezett 1872. augusztus 14-én az első gőzmozdony vezette szerelvény. Emlékezetes dátum kell, hogy legyen ez a nap, hiszen a vonatközlekedés beindulása óriási változást jelentett Csurgó gazdasági, társadalmi és szellemi fejlődésében egyaránt.

A magyarországi vasúthálózat kiépítésére az 1836-os országgyűlés 13 vasútvonalat sorolt fel, melyek között másodikként szerepelt a „Pestről a magyar tengeri révpartokig” vezető, később Pest – Dombóvár – Kaposvár – Csurgó – Zákány, majd Fiuméig lefutó vonalszakasz. Az országos tervek megvalósulásának első szakasza 1846. július 15-én kezdődött el a Pest-Vác közötti első lokomotív elindulásával.

A Csurgót is érintő Dombóvár – Zákány szakasz építését 1870. augusztus 10-én engedélyezte a kormány, azzal a kikötéssel, hogy az adott szakasznak 2 éven belül el kell készülnie. Az állomások helyének kijelölésére az illetékesek terep bejárásokat tettek. A helyszínek kijelölését gyakran befolyásolták a környező nagybirtokosok, akik birtokaikhoz a legközelebb szeretnék volna elhelyeztetni az egyes állomásokat és megállóhelyeket. Így alakulhatott ki, a máig is bonyodalmakat okozó Zákányban lévő Gyé-

kényesi vasútállomás helyzete is.

1871 nyarán aztán a bécsi Springer bankház kivitelezésével elkezdődtek a vasútépítési munkálatok. A töltésekre a zákányi kavicsot, a talpfáknak pedig a Dráva menti tölgyfákat használták fel. A síneket a Bécs közeli Ternitzer gyár és a gráci Déli Vasút üzeme gyártotta le. Közben folyamatosan készültek a hálózat kiszolgáló épületei is. A műszaki átvétel az apróbb hibák kijavítása után rendben megtörtént.

1872. augusztus 14-én aztán történelem íródott, mikor is óriási érdeklődés és lelkes éljenzések ünnepélyes keretei között elindult a Duna-Drávai Vasút első szakaszának Dombóvár – Zákány közötti vonalán az első gőzmozdony. A vonal hossza 100 kilométer volt, melynek 9 állomása várta a fel- és leszálló utazó közönséget.

Ez a 145 évvel ezelőtti nap átformálta Csurgó addigi életét. Kinyitotta az itt lakók és az ide érkezők lehetőségeit. Jól fizető munkahelyeket teremtett, ezáltal vasutas generációknak adott biztos megélhetést. Elindította a szabad áru és személymozgást, így a kereskedelem és a pénzforgalom növekedését is. Nagyban megkönnyítette a Csurgón tanuló főként gimnáziumi és tanító képzős vidéki diákok utazását.

A vasútállomás épülete egy beálló tehervonattal

A csurgói állomás téglából készült, egy emeletes épületében Zsifkovits Titusz állomásfőnök teljesített elsőként szolgálatot. Naponta 3 vonatot kellett felügyelnie, melyek 9 óra 31 perc alatt tették meg az utat a két végállomás között.

Azonban az időjárás gyakran tartogatott meglepetéseket és még hosszabb útidőt az utazóközönség számára. Volt, hogy nyaranta a rendkívüli nagy hőség miatt szinte elhajoltak a sínek, és ezért késtek a vonatok. Míg 1874 decemberében, a Csurgó és

Zákány közötti vonalon több szerelvényt is betemetett a nagy havazás. A hóban rekedtek segítségére 38 katona indult el, akik a sikeres akció után az utasokkal együtt 16 szánnal vonultak be Csurgóra.

A vasútállomás egy gőzmozdonnyal

10 évvel később, 1882. november 16-án indult el az első szerelvény Kelenföldről Dombóvárra, a vasútvonal folyamatosságával biztosítva Csurgó és környéke utazóközönségének az eljutást egészen a fővárosig.

A Budapest – Fiume gyorsvonat a horvát szakaszok kiépülése után, az 1890-es években indult el. A Csurgó és Vidéke hetilap 1907 júniusában tudósított arról, hogy már a Magyar Királyi Államvasutak 1001. és 1002. számú gyorsvonatai június 1-től Csurgón is megállnak.

1913. március 15-én Bója László vasúti főmérnök avatta fel a vasútállomáshoz közeli Osztálymérnökség máig álló egyemeletes épületét. A Weiss Oscar tervezte, akkoriban kiemelkedően szép épület felavatására még az Állam Vasutak zágrábi üzletvezetőse is megjelent. Az épület földszintjén a vasúti mérnökök irodái, míg az emeleten a mérnökök és családjaik korszerű, modern

otthonai kaptak helyet.

Ugyanezen a napon a gyékényesi vasútállomáson, a Fleiner Szálló-dában, a „Magyar határszéli vasutasok Dalköre” adott hazafias műsoros dalestet, bizonyítva, hogy a vasútnak mily nagyszámú, rangos és elhivatott dolgozói közössége van.

A Csurgón át közlekedő egykori gőzmozdonyok közül leghosszabb ideig a 424-es, Bivalynak keresztelt gépek jártak. Érkezésükre gyermekek serege tolongott a vasútállomáson, hogy megcsodálhassa a vígan füttyögő, gőzt fujtató, híres vasparipákat.

A sípoló vasparipák ideje már napjainkra már lejárt. Manapság villanymozdonyok húzzák a kocsikat, melyekben sajnos egyre kevesebb az utas. A gumikerekű személyi közlekedés kiszorította a vaskerekek jelentőségét.

Azonban a kötött pályás közlekedés 145 évvel ezelőtti elindulása újkori történelmet írt Csurgónak. Olyan lehetőségeket hozott és nyitott az akkori körülmények között, melyek hosszú időn biztosították a település polgárosodó, dinamikus anyagi és szellemi fejlődését.

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

Az Osztálymérnökség és a Vasútállomás egy régi képeslapon

Hol vannak a katonák?

A fájdalmasan szomorú Hova tűnt a sok virág? című Marlene Dietrich-dal egyik súlyos kérdése: Hol vannak a katonák? Erről a sokáig fel sem tett kérdéstről ilyen címen először Dr. Für Lajos történész, honvédelmi miniszter, 1949-ben érettségizett egykori csurgói diák írt könyvet. Száz éve, 1917-ben haltak meg a legtöbben.

Még az idén megújul a központi temetőben az Éhn Kálmán kriptá mögötti 14 első világháborús katonasír. Az alatta nyugvók közül Bolejo István, Borsfai János, Borsos Lajos, Csicskár Mihály, Rimóczi János, Szentkirályi József éppen száz éve áldozták életüket a hazáért. Hara Pál már a háború első évében elesett, Balázs Lajos, Bene József, Kemény Lajos, Kránicz Lénárd, Luka István, Mészáros György, Sestán Dimitar 1918-ban. Tóth Ferenc is 1918-ban halt hősi halált, de az ő hamvait a hozzá-

FOTÓ: SZABÓBALÁZS

tartozók 1986-ban elvitték. Sírjaikat az önkormányzat eddig is lelkiismeretesen gondozta.

A szarajevói merénylet után, még a hadüzenet előtt „A hadsereg háborút kíván” címmel hangolta olvasóit a Somogyvármegye című újság 1914. július 15-i száma. „Megtorló hadjáratunkra elkísér bennünket minden kultúr nemzet áldása, hiszen dúvadokat fenyítünk meg, kik maholnap Nyugat-Európába is betörnek.” Kaposváron a 44-es közös gyalogezred 3. zászlóalja és a 19-es honvéd gyalogezred 3. zászlóalja állomásozott, a többi Pécsen és Fiumében, a 44-esek két zászlóalja Bécsben. Kaposvárról először a 44-esek indultak a frontra. A Somogy-Tolna megyei kiegészítésű ezred már augusztus 4-én Batajnicán készen volt a mozgósítással, és egy hét múlva támadási parancsot kapott. Elsőnek kelt át a Száván. Az első ütközetben hat halottuk volt és hetvenen sebesültek meg. Két nap múlva Sabácnál már 140 volt a halottak és az eltűntek száma. Egymást követték a súlyos ütközetek. Két hét alatt az ezred tiszti állományának 26 %-át, legénységének 18 %-át elvesztette. Augusztus 21-én az ezredparancsnok már 500 embert kért utánpótlásul és a katonák kimerültségét jelentette. Szeptember 5-én kivonták a szerb frontról és átdobták a galíciai frontra. Már megérkezésük másnapján, szeptember 9-én meghalt az ezred 6 tiszteje és mintegy 100 katonája. A háború alatt 12-13-szor kellett feltölteni az ezredet, amelynek 1915. február 1-jei teljes feltöltöttségekor 4 190 bakája (puskája) és 14 géppuskája volt. Soraikat az orosz front erősen megrikította. Csak a przemysl-i erőd felmentéséért indított támadást követő visszavonulásban egyetlen nap alatt, március 23-án 51 halott, 116 sebesült és 132 eltűnt volt a vesztesége. 1917 augusztus végén a harcoló létszám 2 001 fő volt.

A másik Kaposváron állomásozó katonai egység, a pécsi 19-es honvéd táborigyalogezred 3. zászlóalja a másik két zászlóaljjal együtt horvát területről indult 1914. augusztus 9-e után Szerbiába. Az első csatákat szerencsésen átvészelték, de amikor szeptember 9-én a Drinán keltek át, olyan heves zárótűz fogadta őket, hogy megszakadt közöttük az összeköttetés, a legénység többsége a vízbe fulladt. A csata után csak 72-en maradtak közülük életben. A 19-es honvéd gyalogezred kiegészítési területe Somogyból a barcsi, a csurgói,

kaposvári, a marcali, a nagyatádi és a szigetvári járás volt. 1915 januárjában ezt az ezredet is kivonták a szerbiai frontról, és a Kárpátok keleti lábánál, a Sztryj-folyónál foglalt el védelmi állást. A május 26-tól június közepéig tartó sztryji, illetve zsydczovi csatában csaknem megsemmisült az egész ezred.

Románia 1916. augusztus 27-én éjjel orosz szövetségese biztatására átlépte az osztrák-magyar határt, és Erdély elfoglalására indult. A határon pánik tört ki. Az ellenséges támadás hírére emberek tízezei keltek útra. Az utakat ellepték az otthonukat veszített emberek. Közvetlenül a csúcsai kastély alatt húzódik a kolozsvár-nagyvárad-i út- és vasútvonal. Ady itt át is élte, megénekelte a hazavesztés fájdalmát. Ember az embertelenségben című megrázó erejű verse nem elsősorban háborúellenes – ahogy évtizedeken át tanították – népe exodusát siratja:

*Borzalmak tiport országútján,
Tetön, ahogy mindég akartam,
Révedtem által a szörnyüket:
Mily baj esett a magyarban ...”*

Az áradat letelepítésére a keleti megyék képtelenek voltak. Szeptember 28-án a Belügyminisztérium rendelkezett, hogy az egyes megyékben hány menekültet kívánnak elhelyezni. A Dunántúlon 31 000 ember elhelyezését tervezték. Az alacsony népsűrűségű, jó mezőgazdasági feltételekkel, kedvező geopolitikai fekvéssel rendelkező Somogyország megbízható háttország volt. A csurgói járás 307 főt, 48 férfit, 7 gyermeket és 167 ismeretlen életkorú embert fogadott. A csurgói adatok: Férfi: 11, nő: 29, gyermek: 5, ismeretlen életkorú: 37, összesen: 82 fő. Alsók: férfi: 3, nő: 7, ismeretlen életkorú: 18, összesen 28 fő.

Amikor a Monarchia és a Német Birodalom seregei 1916. október 10. után átlépték a román határt, a menekültek egy része azonnal elindult szülőföldje felé.

Néhány évvel később a történelmi Magyarországban a trianoni békeszerződés nyomán elvesztett területeiről rövid idő alatt több százezer magyart sodort át a sors a maradék országba. A nem várt új honfoglalás évekre szóló gondot jelentett. A békeszerződés aláírásakor az érintett lakosok automatikusan egy másik állam polgárai lettek. Csak akkor maradhattak közszolgalatban, ha felesküdték az új hatalomra. Aki

ragaszkodott a magyar állampolgársághoz, vagy nem kívánt felesküdni, távozni kényszerült. Az ország számos pályaudvarán az átmenetinek szánt vagonlakások, sebtében átalakított marhavagonok tízezreknek szolgáltak méltatlan lakóhelyül. A többség Budapesten húzta meg magát, de a vidéki vagonvárosok között Győr, Szeged, Hatvan, Kaposvár mellett számon tartják Csurgót is. Az állomás mellékvágányán utolsó tartalékaikat felélve tengették életüket.

Andrássy Antal levéltárigazgató számításai szerint a csurgói járásból, melynek 1910-ben 38 465 lakosa volt 4 168 férfi, az összlakosság 10,8 %-a vonult be katonának. Közülük a világháborúban hősi halált halt 864 ember, a bevonultak 20,7, az összlakosság 2,5 %-a. A járás minden negyvenedik lakosa meghalt a fronton.

A háború alatt a hadsereg békelétszámát a 22-től 32 éves korig bevonultakkal több mint háromszorosára, másfél millióra emelték. Tartalékul mozgósították a 33-43 éveseket, tartalékképzés céljából a 21 éveseket is. A legnagyobb mezőgazdasági munkák idején három millió ember esett ki. 1915 májusában a mozgósítás már a 18-50-es korosztályokat érintette. Négy év alatt Magyarországról 3,8 milliót érintett. Elsősorban a nagybirtokon keletkezett krónikus munkaerőhiány. A kiesett munkaerő pótlására hadifoglyokat alkalmaztak. A csurgói járásban 1915 júliusában 1 000, augusztusban 1 218 elsősorban orosz hadifoglyot alkalmaztak. A főszolgabíró 15 bérlőnek és 2 község nagybirtokosainak adta át őket. Augusztusra 13 község 20 munkahelyén 10-200 fős csoportokban dolgoztak a foglyok. A következő évben sem a 3 000 holdas bérlőnő, sem a lengyáros nem kapta meg a kért 75 hadifoglyot. Csak augusztus 1-jén sikerült 25 főt beszerezni.

A bevonult 60-65 000 somogyi katonából 12-14 000 nem tért vissza. A hivatalos veszteség 8 923 fő, ebben nincsen benne 34 község adata, ahol nem sikerült pontos számokat megtudni. A veszteségek jóval nagyobbak. A XX. századot végig kísérő demográfiai hullámvészítés fő oka a világháborús pusztítás. A somogyi születések számának alakulása drámai. 1914: 10 608, 1915: 7 097, 1916: 4 678, 1917: 4 499, 1918: 4 661.

H.J.

Legyünk boldogok (Kedvesemnek, Bogdán Jánosnak)

Szerelem csillagja
nekünk ragyog szüntelen
s átölel minket csendes
megvilágítja életünk útját
vezet minket tűzön vízen át.
Ó mily édes boldogság.
Legyen a sors bármilyen mostoha
mi nem hagyjuk el egymást soha.
Kezünket a jó Isten fogja
megvédelmez oltalma.
Szébb időket élünk egymás oldalán
hűséget esküszünk
egy szép nap hajnalán.
Frigyünk legyen örök
életünk ne legyen közöny.
Szemeinkből hulljon örömkönnny,
s majd az Úr minket egybe köt.
Egy a célunk, legyünk boldogok
életünket töltsék be oly sok szép napok.

Tímár Gyöngyi

Nyár tánca a magasban

Mindenről kellene tudni és semmiről!
Megőrizni vagy feledni az eltelt időket?
Az örök változatosságban
változunk - változatlanul.
Fény keletkezik a sötétségből,
mindenhol a semmi határa,
valótlanul tódul a valóság,
a világba.

Csodálkozó arccal lép át a természet
tegnapból a mába,
megújuló tavasz a nyárba,
pedig ezt a táncot már
annyiszor eljárt.
keresi az anyag az életet és az élet,
visszahull az anyagba.

Csak élet van, csak létezés,
csak időtlen tér és tér nélküli idő,
kezdet nélküli vég és végtelen kezdet.
Nézem a nyári természetet s megérint...
olyan mint, a kelő napfényben, lebegő hajnalon
az illatos sétány, melyen lágyan
csókol a képzelet, ki pajkosan kúszik
versenyt a hűsítő szellővel a lombok között.

Ahogy múlik az idő melegszik minden,
siet eltűnni az ember a nap perzselő fénye előtt.
Fák, virágok, a gyepek még meglévő szálai,
bokrok, csak tűrnek, túlélnek ha lehet.
Az állatok, rovarok megbújnak, várják az estét.
Hiányzik a víz, az eső, de az emberek félnek,
talán még az állatok, növények is érzik
lehet hogy ami jön csapásként érkezik.

Kora délután már minden után szalad,
fúrja magát a forró napsugár.
Mint megbolygatott darazsak, szúrnak
kit érnek, ha elfutsz üldöznek.
Egy kis hűs szellő ha feléled,
arcodhoz simulva – benned is az élet.

Határtalan vibrálás, víz, fény, táplálék
felvétele élni és létezni akarás,
minden színterén az életnek
minden szegletén a világnak
zsong és kavargoz az anyag.
Ujjong a létező és mielőtt még
felfogná csodálkozását, már átrepült
odébbállt egy újabb csodálatba.

Üde harmatot csillogtat a reggeli nap,
erdős mezőszél ködös párákat ásit,
sietünk a munkába, vajon
milyen megpróbáltatás vár itt.
Keressük a hűsítő helyeket
szép emlékekre gondolunk,
elviselhetővé tesszük a napi gondokat,
hogy megelégedéssel fordítsuk javunkra
a megküzdött, megnyert dolgokat.

Késő délután már kezd feléledni a szúnyoghad,
vagy már a mi szerencsénknek csak „megcsapolt” had.
A fecskék talán találnak más eledelt is.
Még ringatózik a meleg dagály de lassan
visszahúzódik halványuló tengerébe,
ami ugyan hatalmas, csak alámerül
a még hatalmasabb nap, a föld estét hozó,
anyagként védő és takaró testébe,
ahogy azt mi látjuk.

Estvére megérkezik a zivatar...
kifújja a szél a fülledt, tikkladását, renyhült
álmos, hervasztó suttogását a megvakult időnek.
Sietve simulnak egymáshoz a felhők.
Eső áztatja a földet, minden visszaáramlik
a világból: rossz és jó amit adtál.
Eső áztatja a lelket; minden rossz,
amit megbántál, minden jó; ami
felszállt a magasba.

Büki Imre
Csurgó, 2017.07.16.

Csurgó és Környéke

Csurgó és Környéke - Közéleti és kulturális lap
Megjelenik minden hónap negyedik hetében
Lapzárta minden hónap 20-án!
Kiadja: IMCOM Marketing és Szolgáltató Bt.
Felelős kiadó: Szabó Balázs - ügyvezető
Levélcím: 8840 Csurgó, Kossuth L. u. 1.
Telefon: +36 30/480 2046
Email cím: csurgo.es.kornyeke@gmail.com

 csurgo.hu/csurgoeskornyeke

Főszerkesztő: Szabó Balázs
Szerkesztők: Balogh Veronika,
Ferletyák Zsanett, Ferletyák
Márk, Vargáné Hegedűs
Magdolna
**Elérhetőek Csurgón az alábbi
helyeken:**
egyházak, általános iskolák,
középsiskolák, óvodák, Csokonai
Közösségi Ház, Városi Könyvtár,
Posta, Széchenyi téri újságos.

Küldjön hírt!
Juttassa el hozzánk észrevételét,
osszon meg érdekességeket, küld-
jön híreket!
Levélcím: 8840 Csurgó, Kossuth
L. u. 1.
Telefon: +36 30/480 2046
Email cím: csurgo.es.kornyeke@
gmail.com

nka
Nemzeti Kulturális Alap

A Csurgó és Környéke
Közéleti és kulturális lap
2017/8. száma a Nemzeti
Kulturális Alap támoga-
tásával valósult meg.

Ősszel is egészségesen

Ősszel, az esős, hűvös időszak beköszöntével napjainkat könnyen elronthatják a ránk leselkedő „megfázásos” megbetegedések. Ennek nem feltétlenül kell bekövetkeznie, hiszen ha a megelőzésre fektetjük a hangsúlyt, vidáman, az évszak adta lehetőségeket kihasználva zavartalanul, és egészségesen élhetjük mindennapjainkat.

A megelőzésnek számos természetes, akár házilag elkészíthető „varázsszerét” ismerjük. Ezekből kínálunk most ízelítőt!

A fokhagyma, fertőtlenítő és antibiotikus hatása miatt megvédi a fertőzésektől, ajánlatos naponta legalább egy gerezdet elfogyasztani (lehetőleg este, lefekvés előtt). Az illóolajokban igen gazdag hagyma egészségmegőrző hatása is igen sokrétű. Többek közt gátolja a káros baktériumok szaporodását. Hatása frissen a legerősebb, ételünkben összetevőként – akár salátákban – kiváló ízfokozó tulajdonsága miatt használhatjuk.

A méz antibiotikus hatásának köszönhetően az évszakra jellemző megbetegedések kiváló ellenszere is. Naponta

egy kanál méz megelőzőképpen, de torokgyulladás, nátha esetén többször is fogyaszthatjuk. Gyógynövényteáinkat is izesíthetjük vele, figyelve arra, hogy soha ne tegyük túl forró teába, mert elveszíti hatóanyagait. A méz gyermekeknek csak 1 éves kortól ajánlott!

A megelőzés alapelemei a friss gyümölcsök és zöldségek, melyek magas vitamintartalmuk miatt természetesen növelik a szervezet ellenálló képességét. A reszelt almából és sárgarépából készült saláta, mézzel és pár csepp citromlével nemcsak ízletes és vitaminokban gazdag, de béta-karotin tartalma miatt nátha esetén gyógyítja az orr nyálkahártyáját is. Kerüljön minden nap idénygyümölcsökből az asztalunkra.

Gyógynövényteáink –különösen a zsálya, a málna és szamóca levél, a menta, a citromfű, a bodza, a hársfavirág, a zsurló – szintén immunerősítő hatásúak.

A legtöbb megfázás vírusos eredetű, ami csak néhány napos ágynyugalmat és bőséges folyadékfogyasztást igényel, s gyógyító hatású a kiadós izzadás is. Nem szükséges minden esetben az antibiotikum használata, amelynek gyakori és felesleges szedése csökkenti a szervezet ellenálló képességét, felborítja a bélflórát.

Természetesen a rendszeres testmozgás is elengedhetetlen! Sokan abba a hi-

bába esnek, hogy az őszi időjárás beköszöntével lemondanak minden szabadidős sporttevékenységről. A szabad levegőre való mozgással gondoskodunk róla, hogy a légzőszervek hozzászokjanak a hidegebb levegőhöz. Ősszel is sétáljunk, mozogjunk legalább fél órát naponta a friss levegőn, biciklizzünk, vagy ha tehetjük, járjunk el úszni. A mozgás nem csupán a testünket, de a lelkünket is ápolja. Mert, az agyonhajszolt, stressztől elgyötört, megfáradt test és lélek a betegségek fő célpontjai.

A váltófürdő vagy zuhanyzás, a hideg és meleg víz váltakozása serkenti a vérkeringést, ami ellenállóbbá teszi a testet a kórokozókkal szemben, és fokozza az anyagcserét.

A szaunázás és a kellemes meleg fürdő-melyhez kiváló lehetőséget kínál a Csurgói Városi Uszoda, nem csak a bőrnek tesz jót, de edzi az ereket és az immunrendszert is, és kiváló stresszoldó hatású.

Ha úgy érezzük, hogy immunrendszerünk gyengül, egy kis meleg húsvéles vagy zöldségves nagyszerű hatással van az egészségre. Ezt már nem csak a nagymamáink tudják!

Mi emberek is a természet szerves részei vagyunk. A kínai gondolkodás szerint nagyon fontos hogy ezt megértsük és harmóniában éljünk vele.

Ősszel a növények elveszítik nedveségtartalmuk nagy részét és elszáradnak. A hosszú forró nyár után az emberi szervezetnek is nagy mennyiségű folyadékpótlásra van szüksége, hogy az őszi folyadékhiánynak elejét vegyük. Annak ellenére, hogy hidegebbre fordult az idő, nem szabad elfelejtkezni az elegendő folyadékfogyasztásról! A fűtés miatt a lakótér illetve a munkahelyünk levegője is szárazabb lesz, ezért is fontos, hogy a száj- és garatüreget nyálkahártyáját nedvesen tartsuk, és a kórokozók ne tudjanak megtelepedni rajta.

A betegségek elkerülése érdekében időt kell adni szervezetünknek a pihenésre. Elegendő alvás nélkül az immunrendszer könnyen legyengülhet.

Végül, ne feledkezzünk meg a kézmosásról se, hiszen ebben az időszakban hemzsegek a vírusok az ajtókilincseken, a közlekedési eszközök kapaszkodóin, a lépcsőkorlátokon, és egy kézfogással is könnyen terjedhetnek. Ezért, ahányszor csak tehetjük, mindig mossunk kezet!

OPERA

DEMETRIUSZ
MAGYARORSZÁG

KALIMAI MIKE

CSÁRDÁSKIRÁLYNŐ

operett három felvonásban

Csurgó

Csokonai Közösségi Ház

2017. szeptember 30. 18 óra

SZEREPLŐK:

Szilvia, sanzonett	Rákóczi Anett	
Edvin herceg	Gebhardt Zsolt	
Stázi bárónő	Mészáros Katalin	
Bóni gróf	Kolonics Norbert	
Cecília	Ráksi Bora	
Miska főpincér	V. Peczkó Lajos	
Kerekes Ferkó	Kósa Zsolt	
Leopold M. herceg	Hetényi Richárd	
Ferdinánd főherceg	Kódiás Zoltán	
Tábornok	Rékai Nándor	
Krisztina grófnő	Márkus Tímea	
Karolina bárónő	Kőmíves Anita	
Leontina bárónő	Hajdics Judit	
Tánckar:		
Németh Szonja	Gyócsi Kornélia	Horváth Szilvia
Kuvik Kitti	Sarok Ildikó	Langó Bernadett
Zenetanár		Vince Klára
Díszlet		Hosszú György
Ügyelő		Csehi Mária
Technikus		Kiss László, Lerch Zoltán
Sűgő		Barnáné Markovics Beáta

Jegyek elővételben a
Csokonai Közösségi Házban kaphatók!

Jegyár: 1600 Ft - csurgói állandó lakcímmel rendelkezőknek
2000 Ft - egyéni

Tel.: 82/472-227